

Til lovforslag nr. L 121

Folketinget 2012-13

Betænkning afgivet af Socialudvalget den 0. februar 2013

2. udkast

til
betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om social service

(Kommunalbestyrelsens tilrettelæggelse af borgernes frie valg af leverandør af hjemmehjælp og fritvalgsbevis)

[af social- og integrationsministeren (Karen Hækkerup)]

1. Ændringsforslag

Social- og integrationsministeren har stillet 1 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 24. januar 2013 og var til 1. behandling den 5. februar 2013. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Socialudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i <> møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og social- og integrationsministeren sendte den 13. september 2012 dette udkast til udvalget, jf. SOU alm. del – bilag 419. Den 24. januar 2012 sendte social- og integrationsministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 23 spørgsmål til social- og integrationsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti kan ikke støtte regeringens lovforslag om at ændre på reglerne for kommunernes tilrettelæggelse af borgernes frie valg af leverandør af hjemmehjælp. V, DF og KF frygter, at forslaget vil reducere borgernes frie valg i stedet for at styrke det. V, DF og KF er tilhængere af det reelle frie valg og ønsker derfor ikke at støtte op om et lovforslag, som begrænser

dette. Set i lyset af de mange positive tilkendegivelser om den nuværende ordning af frit valg af hjemmehjælp, mener V, DF og KF ikke, at forslaget er et nødvendigt tiltag, og partierne konkluderer på den baggrund, at lovændringen reelt bygger på en spareøvelse.

V, DF og KF frygter, at kommunalbestyrelsens mulighed for at udskrive et fritvalgsbevis vil kunne tvinge selv svage ældre borgere til at finde rundt på markedet for leverandører af hjemmehjælp. V, DF og KF tror, at det vil blive vanskeligt for den enkelte borger at finde frem til den bedst mulige løsning ud fra netop deres behov og ønsker. Den svage ældres eneste alternativ ved et fravalg af fritvalgsbeviset kan være den kommunale leverandør. Det mener V, DF og KF ikke opfylder ønsket om et reelt frit valg. V, DF og KF mangler derfor en garanti for, at kommunernes vejledning til valg af leverandør har en vis kvalitet og i alle tilfælde vil være fyldestgørende for den enkelte borger. Ressourcesvage ældre uden pårørende skal sikres en ligeså høj service fra kommunen som en ældre borger, der har pårørende til at hjælpe sig med at undersøge markedet for hjemmehjælp. V, DF og KF mener også, at der ved kommunernes udstedelse af fritvalgsbevis skal ske et skærpet tilsyn med den hjemmehjælp, der ydes fra de private leverandører. Tilsynet skal være med til at sikre, at hjælpen altid lever op til den ældres behov og har en vis kvalitet, samt at kommunen selv er med til at sikre, at eventuelle ændringer i den enkelte borgers behov opdages i tide. V, DF og KF frygter, at det ikke er tilstrækkeligt, at de enkelte leverandører, der er ansat på et fritvalgsbevis, er forpligtet til at melde ind til kommunen om de ældres ændrede behov - uanset kommunens krav om formidling af informationen.

V, DF og KF frygter, at besparelsen på 132 mio. kr. allerede fra 2013 primært vil komme fra en række store udbud ved hård pris konkurrence. Resultatet vil blive, at små og mellemstore leverandører afskæres markedet, da det i langt de fleste tilfælde kun vil være den kommunale leverandør og de få helt store private leverandører, der vil kunne leve op til kravene i udbudsmaterialet og i sidste ende overleve en så skærpet konkurrence på pris. Det vil gå ud over borgerne, der i sidste ende risikerer kun at kunne vælge mellem to store leverandører, hvoraf den ene er kommunal. Dertil kommer at borgeren bliver afskåret fra de fordele, der kan være ved at vælge en lille eller en mellemstor leverandør af hjemmehjælp. Her tænkes især på trygheden ved at vide, at det altid er et kendt ansigt, der leverer hjemmehjælpen. V, DF og KF deler derfor i høj grad de bekymringer, som er påpeget af blandt andre Dansk Erhverv og Ældre Sagen i organisationernes høringsvar.

V, DF og KF undrer sig desuden over, at frigørelsen af de 132 mio. kr. til borgernær service i kommunerne betyder, at pengene ikke nødvendigvis bliver rettet mod initiativer til forbedringer for ældre borgere.

Samlet set mener V, DF og KF, at lovforslaget ikke lever op til partiernes opfattelse af et reelt frit valg. V, DF og KF mener, at det fortsat bør være kvaliteten på hjemmehjælp, der er afgørende og ikke prisen.

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin var på tidspunktet for betænkningens af-

givelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af *social- og integrationsministeren*, tiltrådt af: <>

Til § 1

1) I den under nr. 1 foreslåede affattelse af § 91 ændres i stk. 2, nr. 2, »fritvalgsbevis. Fritvalgsbeviset« til: »fritvalgsbevis, som«.

[Lovteknisk rettelse]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Der er tale om en lovteknisk rettelse. Formuleringen ændres, så man undgår at have et punktum i en opregning, der i øvrigt er udformet som en sætning.

Orla Hav (S) Maja Panduro (S) Jacob Bjerregaard (S) Jens Joel (S) Karen J. Klint (S) Rasmus Horn Langhoff (S)

Julie Skovsby (S) Marlene Borst Hansen (RV) Liv Holm Andersen (RV) Uffe Elbæk (RV) Pernille Vigsø Bagge (SF)

Anne Baastrup (SF) fmd. Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) Finn Sørensen (EL) Pernille Skipper (EL) Hans Andersen (V)

Anne-Mette Winther Christiansen (V) nfm. Louise Schack Elholm (V) Karen Ellemann (V) Sophie Løhde (V)

Eyvind Vesselbo (V) Fatma Øktem (V) Karin Nødgaard (DF) René Christensen (DF) Karina Adsbøl (DF)

Mette Hjerminde Dencker (DF) Simon Emil Ammitzbøll (LA) Thyra Frank (LA) Benedikte Kiær (KF)

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	9
Socialdemokratiet (S)	44	Det Konservative Folkeparti (KF)	8
Dansk Folkeparti (DF)	22	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Radikale Venstre (RV)	17	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	16	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	12	Javnaðarflokkurin (JF)	1

Oversigt over bilag vedrørende L 121

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar og høringsnotat, fra social- og integrationsministeren
2	Tidsplan over udvalgets behandling af lovforslaget
3	Ændringsforslag, fra social- og integrationsministeren

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 121

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om ministeren vil tage initiativ til at appellere til kommunerne, om at den forventede besparelse på 132 mio. kr., skal anvendes på hjemmehjælpsområdet, til social- og integrationsministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om ministeren er enig i, at der med gennemførelsen af lovforslaget i løbet af de kommende år, vil være meget færre mindre leverandører af hjemmehjælp, da de ikke har kunnet klare konkurrencen mod de store udbydere, til social- og integrationsministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om, hvordan der sikres egentlig gennemsigtighed i den kommunale prisstruktur for hjemmehjælp, til social- og integrationsministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om, hvem der fremadrettet påser, at kommunerne overholder prisfastsættelsesreglerne, når Konkurrencerådet efter lovændringen ikke længere har kompetencer på området, til social- og integrationsministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om, hvilken klageadgang private leverandører af hjemmehjælp har, til social- og integrationsministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om, hvad private leverandører af hjemmehjælp kan gøre, såfremt kommunens timepris vurderes at være fastsat for lavt, til social- og integrationsministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm. om, hvilke krav kommunerne pålægges for at informere borgeren om deres ret til frit valg af hjemmehjælp, til social- og integrationsministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm. om, hvordan ministeren med den foreslåede lovgivning vil sikre, at der stilles ensartede krav til kommunale og private leverandører om f.eks. afrapportering af ændret behov m.m., til social- og integrationsministeren, og ministerens svar herpå
9	Spm. om, hvordan ministeren vil sikre, at lovforslaget ikke gør det sværere at operere på tværs af mange kommuner f.eks. fordi der stilles krav om afrapportering i kommunernes egne systemer, til social- og integrationsministeren, og ministerens svar herpå
10	Spm. om, hvem der fremadrettet vil være ansvarlig for at levere statistik over udviklingen på frit valgsområdet, herunder statistik over private leverandørers markedsandele og udviklingen i antallet af leverandører efter lovændringen, til social- og integrationsministeren, og ministerens svar herpå

- 11 Spm. om, hvordan det rent praktisk sikres, at leverandører giver den kommunale myndighed den tilstrækkelige information på det rette tidspunkt om ændringer af en borgers behov, til social- og integrationsministeren, og ministerens svar herpå
- 12 Spm. om, der kan opstå situationer, hvor kommuner vælger kun at tilbyde fritvalgsordningen, til social- og integrationsministeren, og ministerens svar herpå
- 13 Spm. om det kun er i de tilfælde, at en borger vælger at anmode om et fritvalgsbevis, at kommunen kan vælge at anvende § 91, stk. 2, nr. 2 overfor en borger, eller om en kommune kan pålægge borgeren at benytte et fritvalgsbevis, til social- og integrationsministeren, og ministerens svar herpå
- 14 Spm. om ministeren vil præcisere forslaget bemærkninger om borgerens retskrav på et fritvalgsbevis i de tilfælde, at en kommune ikke lever op til sine forpligtelser om at tilbyde et frit valg, til social- og integrationsministeren, og ministerens svar herpå
- 15 Spm. om, hvordan borgeren kan forholde sig, hvis denne ikke er enig i kommunens afgørelse om tildelingen af et fritvalgsbevis, til social- og integrationsministeren, og ministerens svar herpå
- 16 Spm. om, ministeren kan bekræfte, at en nabo eller en pårørende fortsat kan fungere som hjemmehjælp, hvis denne lader sig cvr-registrere samt opfylder kommunens kvalitetsstandarder, til social- og integrationsministeren, og ministerens svar herpå
- 17 Spm. om ministeren vil kommentere på Dansk Erhvervs frygt om, at lovforslaget kan fragmentere fritvalgsområdet, til social- og integrationsministeren, og ministerens svar herpå
- 18 Spm. om ministeren vil kommentere på blandt andre Dansk Erhvervs og Ældre Sagens formodning om, at besparelsen på de 132 mio. kr. primært vil komme fra en række store udbud med hård priskonkurrence, til social- og integrationsministeren, og ministerens svar herpå
- 19 Spm. om ministeren vil præcisere kommunernes vejledningspligt ved en borgers valg af leverandør på et fritvalgsbevis, til social- og integrationsministeren, og ministerens svar herpå
- 20 Spm. om ministeren vil uddybe baggrunden for, at kombinationsmuligheden, muligheden for brug af godkendelsesmodellen og kommunernes generelle mulighed for frit valg af kontraktstype med leverandører af hjemmehjælp ikke fremgår direkte i lovtæksten, til social- og integrationsministeren, og ministerens svar herpå
- 21 Spm. om i hvilke tilfælde en kommune vil kunne fratage borgeren mulighed for at varetage et fritvalgsbevis, herunder inddrage hensynet til borgerens fysiske og psykiske tilstand, til social- og integrationsministeren, og ministerens svar herpå
- 22 Spm. om ministeren vil bekræfte, at pris og kvalitet af hjemmehjælp ikke altid hænger sammen, til social- og integrationsministeren, og ministerens svar herpå
- 23 Spm. om, hvordan det sikres, at kommunerne løbende kontrollerer, at alle cvr-registrerede leverandører af hjemmehjælp i kommunen, der ar-

bejder på et fritvalgsbevis, overholder de kommunale kvalitetsstandarder, til social- og integrationsministeren, og ministerens svar herpå